

Heerlen

raadsinformatiebrief

Heerlen,
19 december 2023

Documentnummer
72038

Onderwerp

Voortgang van de ontwikkeling van het Royal-Rivoli Theater

Inleiding/aanleiding

Tijdens de algemene beschouwingen hebben we toegezegd om u te informeren over de invulling van de businesscase Filmhuis Royal-Rivoli (toezegging 3069). In deze raadsinformatiebrief nemen u mee waar we nu staan ten aanzien van de realisatie van het Royal-Rivoli complex.

De Royal is een monumentaal herkenningspunt in onze stad, een gebouw met architectonische waarde, geschiedenis, herinneringen en een overvloed aan karakter. Aansluitend aan het Maankwartier en gelegen aan het Stationsplein verdient dit gebouw een moderne invulling voor jong en oud. Een toekomst met respect voor het erfgoed van de monumentale bioscoop én waar film liefhebbers, filmtalenten en makers een plek gaan vinden waar zij zich thuis voelen. Een plek waar Heerlen en haar inwoners trots op kunnen zijn!

Het vernieuwde complex wordt daarmee een plek waar niet alleen films aan publiek worden vertoond, maar ook makers en liefhebbers van films samenkomen, om te netwerken, te leren, films te ontwikkelen en genieten van het horeca aanbod. Daarmee bouwt deze toevoeging ook voort op de mooie ontwikkelingen die de afgelopen jaren binnen de muren van de Royal al in gang zijn gezet op onder meer filmeducatie, presentatie, vernieuwende media en debat. We zien ook dat deze ontwikkeling thans al van invloed is op de bezoekersaantallen en bij een realisatie van de Royal-Rivoli is de verwachting dat deze aantallen verder zullen gaan stijgen aangezien het Filmhuis dan ook een 'first run' Filmhuis wordt met landelijke premières.

In maart 2022 hebben wij uw raad geïnformeerd (BWV-22001683) over de selectie van het ontwerpteam voor de nieuwbouw/ renovatie van het complex Royal-Rivoli. Op 27 juni jl. hebben uw raad verder geïnformeerd (BWV-23002585) over de voortgang van het project en de afronding van het voorontwerp. Hierbij hebben we aangegeven op de volgende onderdelen nog een verdieping uit te voeren:

- Ruimtebeslag energievoorziening;
- Inpandige ruimte voor overige installatietechniek;
- Inpandige traforuimte;
- Inpassing gebouw in de omgeving/openbare ruimte;
- Logistieke ontsluiting.

Naast bovenstaande punten was het VO met name gericht op de nieuwbouw en was er ten aanzien van ons Rijksmonument Royal een inhaalslag noodzakelijk ten aanzien van verduurzaming, restauratie en programma. Dit is thans verder uitgewerkt.

Het bouwhistorisch-, architectuur- en kleuronderzoek voor de Royal is afgerond en heeft ons de bevestiging gegeven dat de bioscoop van grote cultuurhistorische waarde is als bijzondere uitdrukking van culturele en technische ontwikkeling en wegens de innovatieve waarde van onder meer het ventilatiesysteem. De architectuurhistorische waarde wordt bepaald door het bijzondere belang van het gebouw voor de geschiedenis van de architectuur en bouwtechniek en het belang voor het oeuvre van de architecten Peutz en Bongaerts. Het ontwerp van de bioscoop is van hoge esthetische kwaliteit en is van belang door de toepassing van materiaalgebruik, de ornamentiek en de samenhang tussen exterieur en – in zeer hoge mate gave – interieur. Het geheel is een regionaal architectuurhistorische zeldzaamheid. Dit maakt dat herstel naar de oorspronkelijke staat van 1938 voor de hand ligt.

Aanvullend hierop hebben we met het oog op de toekomstbestendigheid ook inzicht verkregen in de mogelijkheden voor verduurzaming van het Rijksmonument. Hiermee kunnen we de energievraag reduceren hetgeen bijdraagt aan de oplossing omtrent het ruimtebeslag van de energievoorziening en het kosteneffectief exploiteren.

Voor zowel de verduurzaming als de restauratie zijn er subsidiemogelijkheden. Hierbij te denken aan de subsidie Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed (DUMAVA) en de Subsidie Instandhouding Rijksmonumenten (SIM). Verdere subsidiemogelijkheden, zoals bijvoorbeeld Interreg 5e generatie warmtegrid, worden in het 1e kwartaal van 2024 verder uitgewerkt.

Als finale stap in bovenstaand traject hebben we de bouwkosten van het totale complex (restauratie, verduurzaming, functionele inrichting en nieuwbouw) berekend. Deze berekening leidde tot een bedrag aan investeringskosten van circa 24 miljoen euro.

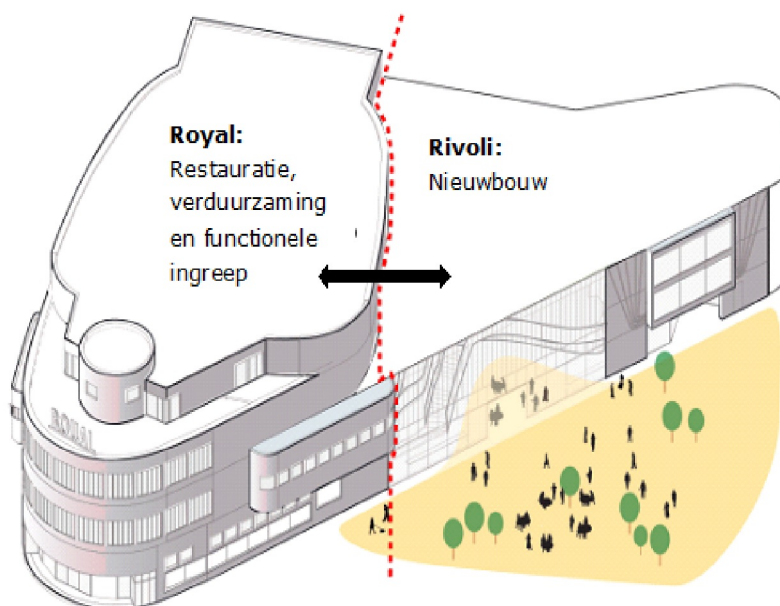
Dit is een groot bedrag. Bovendien is het onze taak de middelen voor de noodzakelijke investeringen in ons stadscentrum zo effectief mogelijk inzetten, met maximale betekenis voor stad en regio.

Om die reden hebben we opnieuw gekeken naar het totale programma en hebben we de ontwikkelingen Royal-Rivoli geplaatst in de bredere context van de dynamische gebiedsontwikkeling rondom het Stationsplein.

Meer specifiek betekent dit dat een deel van het programma niet wordt gerealiseerd op de huidige footprint van de Royal-Rivoli maar op de bovenverdiepingen van Parallelweg 2-2a. Hiermee krijgt de gebiedsontwikkeling op het gebied van filmcultuur en creativiteit vorm rondom het Stationsplein. Met de recente opening van Blender, een culturele supermarkt met ateliers, de aankomende revitalisering van Royal en de realisatie van het centrum voor Beeld en Geluid positioneert het plein zich als een creatieve makersplek met de focus op audio-visueel. Het centrum voor beeld en geluid herbergt diverse stappen en functies van de filmwereld; van maken tot kijken. Hiermee onderscheiden wij ons in het programma van overige filmhuizen en borgen we onze keten van talentontwikkeling. De Royal zal het eerste Filmhuis zijn waar makers ook welkom zijn om films vooraf te testen, kijken, beoordelen en verfijnen. Dit door de broedplaats die door CineSud in de Royal en aan de Parallelweg gerealiseerd zal worden.

Daarnaast heeft de realisatie van een audiovisueel kwartier niet alleen cultureel en sociaal-maatschappelijke effecten, maar ook ruimtelijk en economische impact. Het is een grote kans voor Heerlen om in deze ontwikkeling speerpunten van het coalitiebeleid en ons beleid ten aanzien van 'Jonge Makers' te realiseren. Door een combinatie te maken met cultureel ondernemerschap, creatieve makers, broedplaats én een gevestigde culturele instelling mixen we alle ingrediënten in een gebied om bij te dragen een aantrekkelijk levendige binnenstad.

Hiermee komen we ook tot één integrale aanpak van zowel het rijksmonument Royal als de noodzakelijke realisatie van twee filmzalen met horeca in de nieuwbouw Rivoli. Uitbreiding is noodzakelijk om te komen tot een toekomstbestendig en levensvatbaar Filmhuis voor Heerlen en de regio. En een levensvatbaar Filmhuis is noodzakelijk om een invulling te geven aan onze prachtige Royal!

De aanpak met een wijziging van het programma maar met behoud van onze ambitie betekent ook dat we in financieel opzicht werken aan een aanzienlijk lager investerings-bedrag dan de eerder genoemde 24 miljoen. Een exact bedrag kunnen we nu nog niet noemen, hiervoor zijn nog niet alle trajecten volledig afgerond.

We realiseren hiermee een volwaardig Filmhuis voor art-house films met een onderscheidend karakter op het gebied van filmprogramma en overige concepten zoals gaming of bijvoorbeeld sportbeleving en stellen de Royal open voor filmtalenten in onze regio en daarbuiten. Opdat talenten niet de regio verlaten maar alle stappen van hun carrière kunnen doorleven in onze stad.

Bij dit alles blijven onze Heerlense waarden kwaliteit, identiteit en experiment leidend. Want niet alleen het programma maar zeker ook het monumentale gebouw is een trekker voor Heerlen. Royal wordt hét Filmhuis van Parkstad en haar omgeving. De Royal zit in de harten en hoofden van veel Heerlenaren en andere Limburgers en dat willen we ook in de toekomst graag zo houden!

Planning

In de komende periode zal het ontwerp verder verfijnd worden en zal inzicht worden verkregen in alle (mogelijke) financieringsstromen. Vóór het zomerreces zullen wij de Raad een investeringsvoorstel voorleggen met de bijbehorende afdekking van kosten gebaseerd op het definitieve ontwerp. Ook informeren we u dan over de exploitatie van het gebouw. De planning is dat einde 2024 kan worden gestart met de werkzaamheden Royal-Rivoli (restauratie, verduurzaming en nieuwbouw). De werkzaamheden zullen circa anderhalf jaar in beslag nemen. Deze aanpak betekent ook dat gedurende anderhalf jaar het Filmhuis geen gebruik kan maken van het complex. Samen met het Filmhuis onderzoeken we hoe het Filmhuis in deze periode 'on tour' binnen onze stad gefaciliteerd kan worden.

Kernthema:

Centrum

Bijlagen

--

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,

De burgemeester,

drs. V.N. Gosselink-Van Dijk

drs. R. Wever